

O'ZBEKISTONNING YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH STRATEGIYASIBARQAROR RIVOJLANISH VA GLOBAL MUAMMOLARGA YECHIM

Xolboyev Sardorbek Bahodirjon o'g'li

Qo'qon universiteti Andijon filiali

Filalogiya va tillarni o'qitish yo'nalishi I-kurs talabasi

Annotatsiya.

Mazkur maqolada O'zbekiston Respublikasining yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasi, uning tamoyillari, ustuvor yo'nalishlari va barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishdagi roli ko'rib chiqiladi. Strategiya qayta tiklanadigan energiya manbalarini rivojlantirish, resurslardan oqilona foydalanish va atrof-muhitni himoya qilish orqali global ekologik muammolarga yechim topishga qaratilgan. Shuningdek, ushbu yondashuvning xalqaro hamkorlikni mustahkamlash va iqlim o'zgarishi oqibatlarini yumshatishdagi ahamiyati muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar

Yashil iqtisodiyot, barqaror rivojlanish, qayta tiklanadigan energiya, ekologik xavfsizlik, iqlim o'zgarishi.

Аннотация

В статье рассматривается стратегия перехода Республики Узбекистан к зеленой экономике, её принципы, приоритетные направления и роль в достижении целей устойчивого развития. Стратегия направлена на развитие возобновляемых источников энергии, рациональное использование ресурсов и защиту окружающей среды для решения глобальных экологических проблем. Также обсуждается её значение в укреплении международного сотрудничества и смягчении последствий изменения климата.

Ключевые слова

Зеленая экономика, устойчивое развитие, возобновляемая энергия, экологическая безопасность, изменение климата.

Abstract

This article examines Uzbekistan's strategy for transitioning to a green economy, its principles, priorities, and role in achieving sustainable development goals. The strategy focuses on developing renewable energy sources, rational resource use, and environmental protection to address global ecological problems. The significance of this approach in strengthening international cooperation and mitigating the effects of climate change is also discussed.

Keywords

Green economy, sustainable development, renewable energy, environmental security, climate change.

Bugungi kunda iqlim o'zgarishi, tabiiy resurslarning kamayishi va atrof-muhit ifloslanishi kabi muammolar global kun tartibidagi eng dolzarb masalalardan biridir. Ushbu muammolar iqtisodiy faoliyatni ekologik barqarorlik bilan uyg'unlashtirishni talab qilmoqda. Yashil iqtisodiyot – bu iqtisodiy o'sish va ekologik muvozanatni birlashtirgan yondashuv bo'lib, u barqaror rivojlanishni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi.

O'zbekiston Respublikasi ham yashil iqtisodiyotga o'tishni o'z rivojlanish strategiyasining ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida belgilagan. 2019-yilda qabul qilingan “Yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasi” ushbu yo'nalishdagi dastlabki huquqiy va iqtisodiy asosni yaratdi.

Yashil iqtisodiyot tabiat va inson o'rtasidagi barqaror muvozanatni saqlashga qaratilgan iqtisodiy modeldir. Bu yondashuv quyidagi maqsadlarga erishishni nazarda tutadi:

- Iqtisodiy o'sishni ekologik xavfsizlik bilan uyg'unlashtirish;
- Tabiiy resurslardan oqilona foydalanish;
- Atmosfera, suv va yerning ifloslanishini minimallashtirish.

Yashil iqtisodiyotning asosiy afzalliklari shundaki, u nafaqat ekologik muammolarni hal qilishga yordam beradi, balki yangi ish o'rinlari yaratish, energiya samaradorligini oshirish va iqtisodiyotni diversifikatsiya qilish imkonini beradi.

O'zbekistonning yashil iqtisodiyotga o'tish bo'yicha strategiyasi quyidagi asosiy yo'nalishlarni o'z ichiga oladi:

- Energetika sektori modernizatsiyasi:
- Qayta tiklanadigan energiya manbalaridan foydalanish ko'lamini kengaytirish.
- Quyosh va shamol energetikasi loyihalarini rivojlantirish.
- Energiya samaradorligini oshirish va energiyani tejash texnologiyalarini joriy etish.
- Tabiiy resurslarni tejash:
- Suv resurslarini boshqarish va ularni samarali foydalanish tizimini joriy qilish.
- Qishloq xo'jaligida suvni tejash texnologiyalarini qo'llash.
- Chiqindilarni boshqarish tizimini takomillashtirish:
- “Nol chiqindi” tamoyilini joriy qilish va chiqindilarni qayta ishlash darajasini

oshirish.

- Atrof-muhitni ifloslantiruvchi manbalarni minimallashtirish.
- Ekologik ta'lim va xabardorlikni oshirish:
- Ekologik masalalar bo'yicha ta'lim dasturlarini kengaytirish.
- Aholini yashil texnologiyalar afzalliklari bilan tanishtirish.
- Qishloq xo'jaligi modernizatsiyasi:
- Ekologik toza mahsulot yetishtirishni rag'batlantirish.
- Sug'orish tizimlarini avtomatlashtirish va optimallashtirish.

O'zbekistonning yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasi iqlim o'zgarishi va boshqa global ekologik muammolarni hal qilishda muhim ahamiyat kasb etadi:

Issiqxona gazlarini kamaytirish: Qayta tiklanadigan energiya manbalarini joriy etish orqali karbonat angidrid chiqindilari sezilarli darajada kamayadi.

Xalqaro hamkorlikni rivojlantirish: O'zbekiston xalqaro tashkilotlar bilan birgalikda ekologik loyihalarni amalga oshirmoqda. Tabiatni saqlash, resurslardan oqilona foydalanish

orqali tabiiy ekotizimlarning holatini yaxshilashga hissa qo'shilmogda.

Xulosa: O'zbekistonning yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasi mamlakatning ekologik va iqtisodiy barqarorligini ta'minlash yo'lidagi muhim qadamdir. Ushbu strategiya qayta tiklanadigan energiya manbalarini rivojlantirish, tabiiy resurslardan samarali foydalanish va chiqindilarni kamaytirish orqali iqlim o'zgarishi oqibatlarini yumshatishga qaratilgan.

Ushbu yondashuv natijasida:

- Atrof-muhit himoyasi yaxshilanadi,
- Energiya samaradorligi oshadi,
- Yangi ish o'rinlari yaratiladi va iqtisodiyot diversifikatsiya qilinadi.

Bu strategiya nafaqat milliy muammolarni hal qilish, balki global ekologik inqirozga qarshi kurashda ham O'zbekistonning faolligini oshirishga xizmat qiladi. Yashil iqtisodiyotga o'tish kelajak avlodlar uchun toza va barqaror muhit yaratishning eng muhim vositalaridan biridir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti qarori: "Yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasi to'g'risida" (2019)//Lex_uz
2. Davidov V.V.. "O'quv faoliyati va tadqiqot muammolari". – Moskva, 1991.
3. Daily S., Burkhauser M.. "School readiness practices in the states". – Child Trends Early Childhood, 2010.